

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL AUKŠTADVARIO REGIONINIO PARKO IR JO ZONŲ BEI BUFERINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ PLANO PATVIRTINIMO

2016 m. spalio 26 d. Nr. 1054

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo (2012 m. gegužės 8 d. įstatymo Nr. XI-1310 redakcija) 19 straipsnio 2 dalimi ir 23 straipsnio 2 dalimi bei Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Aukštadvario regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų planą (pridedama).

2. Nustatyti, kad Aukštadvario regioninio parko konservacinio funkcinio prioriteto zoną sudaro Mergiškių gamtinis rezervatas, Mergiškių, Saloviškių, Spindžiaus, Strėvos aukštupio, Verknės aukštupio, Verknės ir Vilkokšnio kraštovaizdžio draustiniai, Antakmenių, Strėvos ištakų, Tabaliukų ir Verniejaus hidrografiniai draustiniai, Verknės botaninis-zoologinis draustinis, Skrebio botaninis draustinis, Mošos archeologinis draustinis, Aukštadvario istorinis draustinis ir Aukštadvario urbanistinis draustinis. Jų tikslai yra šie:

2.1. Mergiškių gamtinio rezervato – išsaugoti Mergiškių kalvų miško centrinės dalies ekosistemą su Europos Bendrijos svarbos 9160¹ Skroblynų buveinėmis, į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą ir / ar Europos bendrijos svarbos gyvūnų rūšių sąrašą įrašytų rūšių (europinių miežvienių, miškinių eraičinų, purpurinių plokščiavabalių, baltajuosčių juodsprindžių, baltnugarių genių) populiacijomis ir buveinėmis;

2.2. Mergiškių kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti Aukštadvario kalvyno – paskutiniojo (Nemuno) apledėjimo moreninių aukštumų geomorfologinio etalono – kalvotą, daubotą miškingą kraštovaizdį su aukščiausia Dzūkų aukštumos vieta – Gedanonių kalva, Velnio, Antaveršio, Albinavos ir Gelionių duobėmis, Škilietų glaciokarstiniais ežerais, Amerikos lobu, Ustronės riedulynu, Vaitkūnų keimine terasa, Lavariškių ir Pamiškės piliakalniais, Akmenių pilkapynais, mitologiniu Mergiškių akmeniu, Mergiškių senosiomis kapinėmis, Mergiškių dvarvietės želdiniais, į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą ir / ar Europos bendrijos svarbos gyvūnų rūšių sąrašą įrašytų rūšių (didžiųjų auksinukų, pleištnių skėčių, raudonpilvių kūmučių, ūdrų, žalsvažiedžių blandžių,

¹ Keturių simbolių derinys (pavyzdžiui, 1110) nurodo Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipų kodus, nurodytus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. balandžio 20 d. įsakyme Nr. 219 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“.

žirniapių vikių, raudonsparnių meškučių, baltajuosčių juodsprindžių, grakščiųjų skėčių, juodųjų gandrų, mažųjų erelių rėksnių, žvirblinių pelėdų) buveinėmis;

2.3. Saloviškių kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti ežeringo, miškingo dubaklonio kraštovaizdį su Saloviškių pilkapynu, Vytautavos šv. Antano Paduviečio bažnyčia, Vytautavos senovės gamybos vieta (stiklo lydymo krosnimi), į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą ir / ar Europos bendrijos svarbos gyvūnų rūšių sąrašą įrašytų rūšių (didžiųjų dančiasnapių, pilkųjų meletų) buveinėmis;

2.4. Spindžiaus kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti Strėvos aukštupio dubaklonių, miškų, pelkių ir ežerų kraštovaizdį su Strėvos I ir II įgriuvomis, savito hidrologinio režimo Spindžiaus ežeru, Lausgenių velniabale ir raudonžemio išseigomis, Spindžiaus kaimo šaltiniu, Šaltinių kalneliu, Lausgenių egle, Špokų vinkšna, Strėvos, Lausgenių ir Drabužninkų (Danosų) pilkapynais, istorine Karališkosios virtuvės vietoje, Europos Bendrijos svarbos 3140 Ežerų su menturdumblių bendrijomis, 6210 Stepinių pievų, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų, 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių, 7210 *Žemapelkių su šakotąja ratainyte², 7220 *Šaltinių su besiformuojančiais tufais, 7230 Šarmingų žemapelkių, 9010 *Vakarų taigos, 9050 Žolių turtingų eglynų, 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų, 91D0 *Pelkinių miškų, 91E0 *Aliuvinių miškų buveinėmis, į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą ir / ar Europos bendrijos svarbos gyvūnų rūšių sąrašą įrašytų rūšių (plačialapių klumpaičių, vėjalandžių šilagėlių, žvilgančiųjų riestūnių, skiauterėtųjų tritonų, ūdrų, tulžių, raudonųjų garbenių, tamsialapių skliautalūpių, širdinių dviguonių, gelsvųjų gegūnių, prūsinių begalių, kalninių arnikų, siauralapių plaučių, didžiažiedžių juodagalvių, baltnugarių genių, didžiųjų dančiasnapių) populiacijomis ir buveinėmis;

2.5. Strėvos aukštupio kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti Daugirdiškių moreninio masyvo pietinės dalies miškingą agrarinį kraštovaizdį su raiškiomis pakraštinės akumuliacijos reljefo formomis ir rininiais ežerais, Aukšlinio liepa, Bygaudo uosiu, Strėvos piliakalniu ir kapinynu, Bagdononių hidroelektrine, į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą ir / ar Europos bendrijos svarbos gyvūnų rūšių sąrašą įrašytų rūšių (didžiųjų plukenių, kalninių jonažolių, sibirinių visgių, trižiedžių lipikų, švygždų, putpelių, pievinių lingių) populiacijomis ir buveinėmis;

2.6. Verknės aukštupio kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti Verknės aukštupio kraštovaizdį su Gilandžio, Gilušio, Pakalnių, Pieskio ir Solio ežerais, Verknės senvagių ir pratekamųjų ežerų kompleksu, etnokultūrinio Pakalninkų kaimo užstatymo pobūdžiu ir erdvine kompozicija, Grinkavos užtvanka, Europos Bendrijos svarbos 3140 Ežerų su menturdumblių bendrijomis, 3260 Upių sraunumų su kurklių bendrijomis, 6120 *Karbonatinių smėlynų smiltpievių, 6210 Stepinių pievų, 6430 Eutrofinių aukštųjų žolynų, 6510 Šienaujama mezofitų pievų, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų, 7210* Žemapelkių su šakotąja ratainyte, 7230 Šarmingų žemapelkių, 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų buveinėmis, į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą ir / ar Europos bendrijos

² Žymėjimas (*) nurodo Europos Bendrijos svarbos prioritetinius buveinių tipus, nustatytus 1992 m. gegužės 21 d. Europos Tarybos direktyvoje 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos.

svarbos gyvūnų rūšių sąrašą įrašytų rūšių (dvilapių purvuolių, didžiųjų auksinukų, raudonpilvių kūmučių, ūdrų, paprastųjų tuklių, vienalapių gedučių, šakotųjų ratainyčių, menturlapių ežerūčių, gegūnių, griežlių, švygždų, putpelių) populiacijomis ir buveinėmis;

2.7. Verknės kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti Verknės ir jos intakų slėnių kraštovaizdžio kompleksą su Paverknės, Rangavos ir Šafarnės šaltiniais, Šafarnės alko akivarais (velniabalėmis), glaciokarstiniu Tameliuko ežeru, Toliotonių (Valuikų) pilkapiais, Tamelių I pasaulinio karo vokiečių karių ir Aukštadvario žydų kapinėmis, Aukštadvario hidroelektrine, Europos Bendrijos svarbos 7230 Šarmingų žemapelkių, 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių buveinėmis, į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą ir / ar Europos bendrijos svarbos gyvūnų rūšių sąrašą įrašytų rūšių (tulžių, pelkinių uolaskėlių, melsvųjų gencijonų, daugiamečių blizgių, paprastųjų rėžiukų, miškinių varnalėšų, Meinshauzeno plūdžių, griežlių, švygždų, pievinių lingių) populiacijomis ir buveinėmis, laišinių žuvų nerštavietėmis;

2.8. Vilkokšnio kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti Vilkokšnio ežero dubaklonio kraštovaizdį su terasomis, sufoziniais cirkais, eroziniais raguvynais, Verknės ištakomis, Žaliųjų Prūdelių ir Panošiškių šaltiniais, Žuklių piliakalniais ir papėdės gyvenvietė, Žaliosios šventvietė ir pilkapių vieta, Alkaičio (Žaliosios) mitologiniu akmeniu, Tolkiškių dvaro senųjų kapinių kompleksu, Europos Bendrijos svarbos 5130 Kadagynų, 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių, 7230 Šarmingų žemapelkių, 9010 *Vakarų taigos, 9050 Žolių turtingų eglynų buveinėmis, į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą ir / ar Europos bendrijos svarbos gyvūnų rūšių sąrašą įrašytų rūšių (plačialapių klumpaičių, dvilapių purvuolių, žvilgančiųjų riestūnių, niūriaspalvių auksavabalių, ūdrų, tulžių, didžiųjų baublių, pievinių lingių, griežlių, švygždų) populiacijomis ir buveinėmis;

2.9. Antakmenių hidrografinio draustinio – išsaugoti Antakmenių ežero hidrografinę struktūrą ir apyežerio kraštovaizdį, Mošos ežerą ir paežerės pelkes;

2.10. Strėvos ištakų hidrografinio draustinio – išsaugoti Strėvos upės ištakas su pratekamais Gubiškių (Šėmuko), Strėvytės (Mackantiškių) ir Babruko (Senkiškių) ežerais;

2.11. Tabaliukų hidrografinio draustinio – išsaugoti raiškius nedidelių gaciokarstinių ežerų dubenis ir hidrologinį režimą su būdingomis paežerių pelkių ir miškų ekosistemomis;

2.12. Verniejaus hidrografinio draustinio – išsaugoti savitą nenuotakaus Verniejaus ežero hidrologinį režimą, Verniejaus ežero salas, Degusio, Ilgio, Laužaraisčio ir Skričio ežerų hidrografinę sistemą, būdingas paežerių pievų, pelkių ir miškų ekosistemas;

2.13. Verknės botaninio-zoologinio draustinio – išsaugoti didele biologine įvairove pasižyminčią pelkėto Verknės upės slėnio ties Stanuliškių kaimu ekosistemą su Europos Bendrijos svarbos 3260 Upių sraunumų su kurklių bendrijomis, 6120 *Karbonatinių smėlynų smiltpievių, 6210 Stepinių pievų, 6230 *Rūšių turtingų briedgaurnų, 6410 Melvenynų, 6510 Šienaujimų mezofitų pievų, 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių, 7230 Šarmingų žemapelkių, 91E0 *Aliuvinių miškų buveinėmis, į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą ir / ar Europos bendrijos svarbos gyvūnų rūšių sąrašą įrašytų rūšių (dvilapių purvuolių, didžiųjų auksinukų, pleištinų skėčių, raudonpilvių

kūmučių, ūdrų, daugiamečių patvenių, siauralapių gencijonų, žaliųjų plateivių, paprastųjų kardelių, dėmėtųjų gegūnių, mažųjų gegužraibių, šakotųjų rataincyčių, Meinsshauzeno plūdžių, pilkažalių žvilgūnų, didžiųjų baublių, pievinių lingių, griežlių, švygždų) populiacijomis ir buveinėmis;

2.14. Skrebio botaninio draustinio – išsaugoti didele biologine įvairove pasižyminčią Skrebio miško ekosistemą su Europos Bendrijos svarbos 3150 Natūralių eutrofinių ežerų su plūdžių arba aštrių bendrijomis, 9050 Žolių turtingų eglynų, 9160 Skroblynų, 91D0 *Pelkinių miškų, 91E0 *Aliuvinių miškų buveinėmis, į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą ir / ar Europos bendrijos svarbos gyvūnų rūšių sąrašą įrašytų rūšių (stačiųjų vaisginių, baltajuosčių juodsprindžių, baltnugarių genių) populiacijomis ir buveinėmis;

2.15. Mošos archeologinio draustinio – išsaugoti vertingą I tūkstantmečio archeologijos paminklų kompleksą, susidedantį iš Mošos piliakalnio su papėdės gyvenvietė, Mošos ir Skrebio pilkapynų;

2.16. Aukštadvario istorinio draustinio – išsaugoti Aukštadvario piliakalnio, papėdės gyvenvietės (kodas Kultūros vertybių registre – 24140) ir dvaro sodybos su parku ir tvenkiniais (kodas Kultūros vertybių registre – 776) kompleksą – vertingą kultūrinę vietovę, vieną ankstyviausių krašto apgyvendinimo židinių, istorinį Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės gynybinį ir administracinį centrą;

2.17. Aukštadvario urbanistinio draustinio – išsaugoti Aukštadvario miestelio istorinės dalies (kodas Kultūros vertybių registre – 38448) urbanistinę (planinę, erdvinę, tūrinę) struktūrą, kurioje dominuoja Šv. Dominyko bažnyčios su Dominikonų vienuolynu kompleksas ir miestelio centre esanti turgaus aikštė su šuliniu, tradicinį visos teritorijos užstatymo tipą (-us), tradicinę statinių architektūrinę išraišką, joje esančius kultūros paveldo objektus ir jų aplinką bei kultūrinį sluoksnį.

3. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. kovo 9 d. nutarimą Nr. 258 „Dėl Aukštadvario regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų plano patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

Ministras Pirmininkas

Algirdas Butkevičius

Aplinkos ministras

Kęstutis Trečiokas